

Miljøvenlig asfalt:

My way

Miljøvenlig asfalt giver mindre CO₂-udledning ved fremstillingen og udlægningen, og det er af flere grunde ikke helt af vejen at bruge Frank Sinatra's sangtitel "My Way" som overskrift til artiklen om, hvordan en vej blev til og endda blev miljø- og klimavenlig

Af Jesper Winther Andersen

Forfatteren til denne artikel om Pankas A/S opdager undervejs i interviewet med Teknisk Chef Poul Henning Jensen, at der er personlige interesser i sagen – en ellers uforenelig rolle for en journalist. Men her er der blot tale om et nostalgisk tilbageblik på, hvordan en vej blev til – og senere blev forsynet med klimaasfalt. Det kræver en forklaring: Deres udsendte har været medlem af byrådet i Birkerød og har siddet i Miljø- og Teknikudvalget. Da Poul Henning Jensen fortæller, at Pankas har udlagt miljøvenlig asfalt på Duemosevej i Birkerød og fremhæver det som nykabende, må undertegnede derfor sige til Poul Henning Jensen: Må jeg tage tre minutter af din tid med en lille historie?

Erhvervslivet i Birkerød havde i årevis brændende ønsket sig en udvidelse af Duemosevej, så der blev nemmere adgang til motorvejsnettet og dermed en langt bedre infrastruktur. Men da vejen skulle forløbe i såvel Birkerød som i Farum Kommune, stødte man på det problem, at Farum

Kommune sagde nej. Det havde politikerne i Farum faktisk gjort i 17 år, men da man fik ny borgmester, åbnede der sig en mulighed for en dialog. Faktisk faldt det så heldigt, at jeg ved et større møde i Odense var på toilettet samtidig med Farums borgmester Lars Carpens, og da vi stod der ved siden af hinanden, benyttede jeg lejligheden til at bane vejen, om jeg så må sige. Vi kendte ikke hinanden den gang, men det, der senere i det politiske miljø blev kaldt "lokumsaftalen", resulterede også i et venskab mellem Lars Carpens og mig. Lars Carpens gik hjem og overtalte sit byråd, og der blev skabt flertal for, at der kunne foretages en udvidelse af Duemosevej. Flere af mine venner har sagt, den egentlig burde hedde "Jespersvej" for min indsats med at overtale Farum Kommune. Men for mig er det belønning nok, at erhvervslivet i Birkerød kvitterer med stor glæde. Det ærgrede mig måske nok lidt, at jeg ikke blev inviteret med til åbningen af vejen, men sådan er politik. Folk i politik står ofte i kø for at forkaste gode idéer og undlade at anerkende en indsats, men når det så bliver en succes, så var det deres forslag. Nu kan jeg så glæde mig over, at Duemosevej fremhæves for at være banebrydende, når det gælder miljø. Det må bære lønnen i sig selv, og i dag er Birkerød Kommune en del af Rudersdal Kommune.

Partnerskab

I august sidste år udsendte Rudersdal Kommune en pressemeddelelse, hvor der under overskriften "Miljøvenlig as-

falt på Duemosevej" stod:

Når den gamle del af Duemosevej i Birkerød om få dage får ny asfaltbelægning, bliver det med en nyudviklet type asfalt, der er miljøvenlig i mere end én forstand.

"Sidste år indgik kommunen en 4-årig kontrakt med firmaet Pankas A/S om asfaltering af kommunens veje - og som en del af kontrakten aftalte vi, at vi i fællesskab skulle afprøve miljøvenlige og støjreducerende asfaltprodukter", fortæller Vibeke Peschardt (B), der er formand for Teknik- og Miljøudvalget. "Det produkt, vi nu får lagt på Duemosevej, vil således medføre en væsentligt reduceret støj fra trafikken end de traditionelle støjdæmpende asfaltbelægninger, som f.eks. den, vi fik lagt på den nye del af Duemosevej."

Beboerne langs Duemosevej

-De fleste af vores belægninger kan nu produceres som Klima-asfalt. Funktion, kvalitet og holdbarhed er på samme niveau, som for de normale belægninger, siger Poul Henning Jensen.

vil således kunne se frem til en mindre trafikstøjbelastning end hidtil. Men det er ikke den eneste miljøfordel ved den nye asfalt. Selve produktionen foregår nemlig på en mere miljøvenlig måde end normalt.

"Den nye asfalttype kaldes "Klima-asfalt", og vi har i den seneste tid udviklet flere udgaver af den hos Pankas," supplerer Morten Larsen, der er afdelingsleder i asfaltvirksomheden. "Den bliver produceret ved lavere temperaturer på asfaltværket end traditionel asfalt. Og det betyder lavere energiforbrug, lavere CO₂-udledning og ikke mindst mindre røgdudvikling ved udlægningen - til gavn for asfaltarbejdernes arbejdsmiljø."

"Det er meget tilfredsstillende, at vi både kan være med i et partnerskab om udvikling af nye og mere miljørigtige produkter - samtidig med, at borgerne i Rudersdal kan være blandt de første til at få glæde af deres brug i praksis," slutter Vibeke Peschardt pressemeddelelsen.

-Vi har inden for de senere år indgået en række længerevarende samarbejder med danske kommuner. Samarbejdet er enten i form af funktionskontrakter, hvor Pankas påtager sig vedligehold af hele eller dele af vejnettet i kontraktperioden eller som partne-

Pankas er begyndt at producere asfalt ved en lavere temperatur. Det betyder lavere energiforbrug, lavere CO₂-udledning samt mindre røgdudvikling ved udlægningen. Her lægges asfalt på Duemosevej i Rudersdal Kommune

asfalt er de traditionelle varmblandede asfaltrecepter modificeret med en række aktive stoffer, som gør det muligt at blande bitumen og tilslag ved temperaturer, der er lavere end normalt, uden at blandingskvalitet og bearbejdelse forringes.

Udlægningsmæssigt fungerer Pankas Klima-asfalt belægningerne på samme måde som traditionelle asfaltbelægninger, selvom asfalttemperaturen ved udlægningen ligeledes er lavere end normalt. Asfalten kan således udlægges og bearbejdes uden problemer, og komprimeringen vil altid leve op til det krævede niveau.

-Ved at sænke blandetemperaturer på asfaltværket med 25-40° C opnås en stor besparelse i energiforbruget og dermed en miljømæssig gevinst i form af en tilsvarende stor reduktion af CO₂-udledning fra asfaltværket. Målinger og beregninger i forbindelse med produktion af Pankas Klima-asfalt viser typisk 20-25 % lavere CO₂-udledning i forhold til produktion af asfaltblandinger ved normale temperaturer, understreger Poul Henning Jensen.

En af de største gevinster ved Klima-asfalt er på arbejdsmiljøområdet. Ved udlægningen er mængden af bitumen røg markant mindre sammenlignet med udlægningen af tilsvarende produkter ved normale temperaturer.

-Teknologien kan i princippet anvendes på alle typer af vores asfaltprodukter lige fra bærelag til støjreducerende slidlag, tilføjer Poul Henning Jensen.

Baggårde og anlægsprojekter

Pankas A/S udfører belægningsentrepriser i hele landet og arbejder for alle type kunder, herunder både private og offentlige myndigheder uanset størrelse og geografisk placering.

-Vi sætter konstant fokus på produktudvikling og tilpasning af eksisterende produkter. Vi har de rette forudsæt-

ninger for dette med vores eget laboratorie- og teknologicerter, hvor vi foretager såvel kvalitetskontrol som målrettet produktudvikling. Vi afprøver og tester hele tiden nye materialer og kan på denne måde afdekke gevinster til den danske vejsektor. Derudover samarbejdes der på tværs af vores salgs-, produktions- og entreprisefdelinger for at opnå den synergi, som frembringer nye og bæredygtige produkter og løsninger, siger Poul Henning Jensen og fortsætter:

-Desuden er al produktion og udlægning omfattet af vores certificerede kvalitets-, miljø- og arbejdsmiljøledelsessystem.

Pankas er 100% dansk og har arbejdet med asfalt og belægninger i mere end 70 år.

-Vi ønsker at være kundens foretrukne samarbejdspartner uanset jobtype, fra den mindste baggård til det store anlægsprojekt, sammenfatter Poul Henning Jensen.

Og må det være tilladt for egen regning at tilføje:

The Record shows I took the blows and did it my way!

På produkt- og teknologiområdet er der løbende hos koncernens datterselskaber i ind- og udland udviklet, produceret og leveret en række miljøfremmende produkter og aktiviteter, herunder bl.a. Klima-Asfalt (Warm-Mix-Asphalt), som produceres ved væsentligt lavere temperaturer end normalt, således at energiforbrug og CO₂-emission reduceres samt arbejdsmiljø på vejen forbedres

Som synligt bevis for indsatsen på miljøområdet fik Pankas sammen med datterselskabet Inreco og Vejdirektoratet tildelt årets danske vejmiljøpris i 2008 for at have arbejdet aktivt med miljøvenlige asfalt-teknologier